

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

2.1 ความคิดเห็น

จากการศึกษาในส่วนของความคิดเห็นได้มีผู้ให้ความหมายได้หลายประการ เช่น

นิตา สุวรรณประเทศ (2521) กล่าวว่า ความคิดเห็น คือการแสดงออกด้านความรู้ สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยการพูด การเขียน โดยมีพื้นฐานความรู้เพิ่ม ประสบการณ์ที่ บุคคลได้รับ ตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคลเป็นหลัก ในการแสดงความคิดเห็น

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านทัศนคติ อย่างหนึ่งแต่การแสดงความคิดเห็นนั้นมักจะมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ และเป็นส่วนที่จะมี ปฏิกริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2535) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า เป็นคำพูดซึ่งแสดงความเชื่อบางอย่าง ทัศนคติบางอย่าง หรือค่านิยมบางอย่างของผู้พูด ดังนั้น ความคิดเห็นจึงเป็นเพียงคำพูดที่แสดงออก บ่อยครั้งจึงมักจะพบว่าเราไม่สามารถจะยึดถือสิ่งที่ผู้ นั้นรู้สึกนึกคิดจริงๆ ในใจ และความคิดเห็นจะไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ

นันแนลลี (Nunnally, 1959) กล่าวว่าทั้งความคิดเห็น และทัศนคตินั้นเป็นเรื่องการ แสดงออกของแต่ละบุคคลต่อประชาชนทุกๆ ไป ต่อชนบทรวมนิยมประเพณี และการแสดงออก ทางความคิดในโลกที่เกี่ยวกับตัวเขา นอกจากนี้นันแนลลีได้พยายามที่จะแยกความหมายของ ทัศนคติและความคิดโดยกล่าวว่า ความคิดเห็นจะใช้เกี่ยวกับการลงความคิดเห็นและความรู้ ในขณะที่ทัศนคติจะใช้กันมากในเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้และความพอใจ บุคคลทั่วไปมักจะใช้คำว่า ความคิดเห็นมากกว่าคำว่าทัศนคติ

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่จะแสดงออกต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งด้วยการพูดหรือเขียนโดยอาศัยพื้นฐานความจริง ประสบการณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่ง แสดงความคิดเห็นนี้อาจจะได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นๆ ก็ได้

2.2 แนวความคิดเรื่องความพึงพอใจ

นักการศึกษาของไทย และต่างประเทศได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้หลาย ท่านดังนี้

ศลใจ วิบูลกิจ (2534) กล่าวถึงความพึงพอใจว่าเป็นสภาพอารมณ์ที่มีต่อองค์ ประกอบของงานและสภาพแวดล้อมในการทำงานที่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคคล นั้น

ลาโรซ สีนวอล (2533) และอุทิส ภูมิชัย (2533) ได้สรุปความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ หรือแม้แต่การทำงานเป็น ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนองของทั้งด้านร่างกายและจิตใจ เช่น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกทางลบก็จะเกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจึงเป็นมาจากการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน เกิดความเต็มใจเพื่อกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความเต็มใจ สามารถทำงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ซึ่งจะเป็นผลให้องค์การมีความเจริญก้าวหน้า ฐานะขององค์กรมีความมั่นคง และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์การนั้นๆ

วรูม (Vroom, 1964) และกู๊ด (Good, 1973) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจที่สอดคล้องกันว่า ความพึงพอใจ หมายถึงคุณภาพ สภาพหรือระดับความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลมาจากความสนใจต่างๆ และทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่างๆ กล่าวคือ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่องานก็จะมี ความพึงพอใจในการทำงาน และในทางตรงกันข้ามทัศนคติที่ไม่ดีต่องานก็จะไม่พึงพอใจในการทำงาน

โอเชอร์ วารริทซ์ (2531) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจว่าชีวิตของทุกคนจะต้องยอมรับประการหนึ่งว่า ไม่มีใครสามารถบังคับให้คนอื่นทำในสิ่งที่เราต้องการได้ทุกอย่าง นอกจากคนนั้นมีความตั้งใจที่จะทำสิ่งนั้นเอง เช่น งานจะมีคุณภาพก็ต่อเมื่อคนทำงานนั้นมีความพึงพอใจในการทำงาน มีทั้งคุณภาพ ทั้งชีวิตส่วนตัว ชีวิตครอบครัว และชีวิตในสังคมที่สมบูรณ์อยู่ก่อนนั่นเอง

2.3 ทฤษฎีแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ

สมพงษ์ เกษมสิน (2529) กล่าวว่า

1. มนุษย์มีความต้องการและความต้องการจะมีอยู่ไม่สิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขามีสิ่งนั้นแล้วหรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะนำมาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่สิ้นสุดตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย
2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นเครื่องจูงใจของพฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม
3. ความต้องการของมนุษย์มีเป็นลำดับกล่าวคือ เมื่อความต้องการขั้นต่อที่ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นสูงก็จะเรียกให้ตอบสนองทันที

และ สุธรรม เดชนครินทร์ (2531) ได้อ้างถึงทฤษฎีของมาสโลว์ ซึ่งอธิบายถึงความ ต้องการของมนุษย์มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiological needs) คือความต้องการพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค อากาศหายใจ และความต้องการทางเพศ

2. ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) เป็นความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

3. ความต้องการทางสังคม (belonging needs) เป็นความต้องการที่จะเข้าอยู่ในสังคมและได้รับการยอมรับจากสังคม

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องในสังคม (esteem needs) เป็นความต้องการเด่นดังในสังคมต้องการให้คนยกย่องสรรเสริญ

5. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตนเอง (self-actualization needs) คือความต้องการขั้นสูงสุดที่มนุษย์ต้องการจะได้รับ

2.4 ความรู้ทางการเกษตร

บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2527) ได้กล่าวถึงความรู้ด้านการเกษตรว่าการเกษตรเป็นการผลิตแบบพิเศษอย่างหนึ่ง ที่ต้องอาศัยกระบวนการการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์เป็นพื้นฐาน เกษตรกรทำงานโดยการจัดการ และเร่งการเจริญเติบโตของพืชและสัตว์ในฟาร์ม กิจกรรมการผลิตทั้งหลายในแต่ละฟาร์ม กิจกรรมการผลิตทั้งหลายในแต่ละฟาร์มเป็นธุรกิจ ซึ่งการลงทุนและผลสนองตอบเป็นเรื่องสำคัญ ดังนั้นในการเกษตรสมัยใหม่ จึงได้พูดกันแต่เพียงปลูกพืช และการเลี้ยงสัตว์ แต่จำเป็นต้องคิดถึงเรื่องตลาด การขนส่ง และถนนหนทาง ราคา ธุรกิจการค้า และนโยบายของรัฐบาล การอุตสาหกรรม การวิจัย การศึกษา การธนาคาร กฎหมาย และการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพในส่วนราชการต่างๆ

นอกจากนี้ได้แบ่งความรู้เพื่ออาชีพเกษตรในปัจจุบันเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. ความรู้ทางเศรษฐกิจ หมายถึง ความรู้ต่างๆ ที่ใช้ในการประกอบการผลิต เช่น ที่ดิน แรงงาน ทุน และวิธีการจัดการที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงด้วยการลงทุนน้อยที่สุด รวมกับความรู้ในด้านการปรับปรุงคุณภาพ การขนส่ง การแปรรูป การบรรจุหีบห่อ เพื่อจัดจำหน่าย และวิธีการกำหนดราคาที่จะให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ผลิตมากที่สุด

2. ความรู้ทางวิทยาการด้านการเกษตรทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เช่น การคัดพันธุ์ วิธีการปลูก การบำรุงรักษา การป้องกันกำจัดศัตรูพืช ฯลฯ รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ การเกษตร เช่น เครื่องมือทุ่นแรง ปุ๋ย และยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ที่ถูกต้อง ฯลฯ ซึ่งล้วนเป็นเทคนิคโดยเฉพาะ เมื่อประกอบกับความรู้ทางเศรษฐกิจแล้ว จะทำให้มีโอกาสพัฒนาได้อย่างรวดเร็ว

2.5 การฝึกอบรมทางการเกษตร

สมพงษ์ เกษมสิน (2536) ได้อธิบายความหมายของการฝึกอบรมว่าเป็นกรรมวิธีหนึ่งที่มีมุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ให้กับคนในหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบได้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นอาจสรุปได้ว่า การฝึกอบรม หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เพิ่มพูน หรือพัฒนาในเรื่องที่ต้องการ 3 ประการ คือ

1. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ ความเข้าใจ
2. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทักษะในการทำงาน
3. ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ค่านิยม และความสนใจ

ความหมายที่สมพงษ์ ได้กล่าวไว้สอดคล้องกับที่สวานสัน (Swanson, 1984) กล่าวถึงการอบรมทางด้านการเกษตรว่า เป็นการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ ซึ่งมีเนื้อหามุ่งเน้นในด้านที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เช่น พืช สัตว์ สัตวแพทย์ ประมง ป่าไม้ เป็นต้น

นอกจากนี้ สุวีฑร ศรีทองกิติกุล (2523) ได้ให้ข้อเสนอแนะกับครู-อาจารย์หรือผู้ถ่ายทอดวิชาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรว่า หลักสูตรควรกำหนดจำนวนทักษะที่จะให้แก่ผู้รับการถ่ายทอดอย่างเหมาะสมกับเวลาที่กำหนดให้ ผู้ถ่ายทอดควรจะต้องรู้จักเลือกสอนทักษะที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่และการนำไปใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ผู้ถ่ายทอดจะต้องมีความสามารถ ชยัน และตั้งใจสอนวิชาชีพเกษตรและขณะเดียวกันผู้รับการถ่ายทอดจะต้องมีความสนใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพเกษตร จึงจะทำให้การสอนทักษะเกษตรประสบผลสำเร็จ